

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра туристичного та готельно-ресторанного бізнесу

Допущено до захисту
Завідувач кафедри к.е.н., проф.
Герасименко В.Г. ()
« » червня 2018 р.

ВИПУСКНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 241 «Готельно-ресторанний бізнес»

за темою:
Організаційно-економічні основи функціонування бізнес-готелів

Виконавець

студент факультету міжнародної економіки

Січкарук Іванна Олексіївна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник

к.е.н. доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Шикіна Ольга Володимирівна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Одеса 2018

АНОТАЦІЯ

випускної роботи на здобуття освітнього ступеня бакалавра
Січкарук Іванни Олексіївни
«Організаційно-економічні основи функціонування бізнес-готелів»
 Одеський національний економічний університет
 м. Одеса, 2018 рік

Випускна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

Об'єкт дослідження – процес функціонування та перспективи розвитку бізнес-готелів. Предметом дослідження є особливості функціонування бізнес – готелів у Одеському регіоні на прикладі готелю «Чорне море Парк Шевченко».

Метою роботи є розробка стратегічних заходів та пропозицій з підвищення організації роботи з діловими туристами готельного комплексу «Чорне море Парк Шевченка».

У роботі проаналізовано загальні поняття та сутність ділового туризму. Проаналізовано основні види ділового туризму. Розглянуто роботу міжнародних компаній, що спеціалізуються на роботі з діловими туристами. Аналізується стан господарсько-економічної діяльності готелю «Чорне море – Парк Шевченко». Оцінюється ефективність проведення бізнес - заходів на території готелю.

За результатами дослідження сформульована доцільність побудови додаткового конференц-залу. Проаналізована її ефективність, враховуючи прибуток за витрати на впровадження інноваційного залу.

Ключові слова: бізнес-готелі, готельне господарство, конференц послуги, готельна мережа «Чорне море»

ANNOTATION

graduation work for obtaining an educational bachelor's degree
 Sichkaruk Ivanna Oleksiivna,
“Organizational and economic foundations of business hotel functioning”
 Odessa National Economic University
 Odesa, 2018

Graduation work consists of an introduction, three chapters, conclusions, list of sources used and applications.

The object of the study is the operation and business development prospects of business hotels. The subject of the study is the peculiarities of the functioning of business hotels in the Odessa region on the example of the Black Sea Park Shevchenko Hotel.

The purpose of the work is to develop strategic measures and proposals for improving the organization of work with business tourists of the hotel complex "Black Sea Park Shevchenko".

The paper analyzes the general concepts and essence of business tourism. The main types of business tourism are analyzed. Considered the work of international companies specializing in working with business tourists. The state of economic-economic activity of the hotel "Black Sea Park Shevchenko" is analyzed. Evaluated the effectiveness of conducting business events in the hotel.

The results of the study formulated the feasibility of building an additional conference room. It analyzes its efficiency, taking into account the profit for the costs of implementing the innovation hall.

Key words: business hotels, hotel industry, conference services, “Black sea” hotel chain

ЗМІСТ

	стор.
ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. Теоретичні основи розвитку бізнес-готелів	7
1.1. Бізнес-готелі як складова ділового туризму.....	7
1.2. Світовий та вітчизняний досвід функціонування бізнес-готелів.....	11
1.3. Особливості організації роботи в готелях бізнес-класу.....	18
РОЗДІЛ 2. Дослідження функціонування бізнес-готелів в місті Одеса ...	22
2.1. Аналіз сучасного стану ринку бізнес-готелів в Одесі.....	22
2.2. Специфіка надання послуг в бізнес-готелі «Чорне море – Парк Шевченко»	28
2.3. Динаміка виробничо-економічної діяльності готелю «Чорне море – Парк Шевченко».....	39
РОЗДІЛ 3. Основні рекомендації, спрямовані на вдосконалення організації роботи в готелі «Чорне море – Парк Шевченко».....	43
3.1. Оцінка проблем готелю «Чорне море – Парк Шевченко».....	43
3.2. Вдосконалення організаційної структури управління бізнес-готелем «Чорне море – Парк Шевченко».....	47
3.3. Економічне обґрунтування пропозицій щодо інноваційного удосконалення організації роботи бізнес-готелю «Чорне море – Парк Шевченко»	52
ВИСНОВКИ	57
Список використаних джерел.....	59
ДОДАТКИ.....	65

ВСТУП

Актуальність теми. Останнім часом учені і практики, предметом дослідження і роботи яких вважається сфера послуг, відзначають постійне збільшення попиту на послуги ділового туризму. Діловий туризм (Business Travel) – один із напрямків сучасного туризму, що найбільш швидко розвивається на сьогоднішній день.

Діловий туризм – важлива і досить складна галузь туристичного бізнесу. Від інших видів туризму ділової відрізняється, насамперед, грошової складової питання: від того, наскільки вдало складеться поїздка, залежать часом багатомільйонна прибуток (або, навпаки, збиток) компанії.

Діловий туризм з кожним роком знаходить все більшу популярність. Саме це стало головним аспектом функціонування бізнес-готелів.

Найбільш затребуваним і прибутковим в готельному бізнесі є розвиток роботи з діловими туристами. Готелі, які розташовують на своїй базі конференц-зали, мають можливість проводити різні конференції, виставки та тренінги для персоналу. Забезпечення 60-65% завантаження лише завдяки бізнес туристам - цілком реальна перспектива для готелю.

Актуальність теми випускної роботи полягає в тому, що бізнес-туризм або ж діловий туризм, сьогодні являється одним з найприбутковіших видів подорожей, такий вид туризму допоможе готелю подолати проблеми сезонності або ж простою, що є досить популярним явищем для Одеського регіону.

Мета випускної роботи: Метою випуск є визначення поняття бізнес туризм, спроба упорядкування та класифікації переваг бізнес туризму та виявлення найбільш ефективних шляхів удосконалення функціонування роботи бізнес готелю «Чорне море - Парк Шевченко».

Досягнення поставленої мети обумовило необхідність вирішення таких завдань:

- розкрити сутність поняття «бізнес-готель»;
- розглянути світовий та вітчизняний досвід функціонування бізнес-готелів;

- визначити особливості організації роботи в готелях бізнес-класу;
- провести аналіз сучасного стану ринку бізнес-готелів в Одесі;
- дослідити специфіку надання послуг в бізнес-готелі «Чорне море – Парк Шевченко»;
- проаналізувати динаміку виробничо-економічної діяльності готелю «Чорне море – Парк Шевченко»;
- оцінити проблеми готелю «Чорне море – Парк Шевченко»;
- запропонувати вдосконалення організаційної структури управління бізнес-готелем «Чорне море – Парк Шевченко»;
- надати економічне обґрунтування пропозицій щодо інноваційного удосконалення організації роботи бізнес-готелю «Чорне море – Парк Шевченко».

Об’єктом дослідження випускної роботи є процес функціонування бізнес-готелів.

Предметом дослідження випускної роботи є сукупність теоретичних та методичних положень щодо розробки організаційно-економічних основ функціонування бізнес-готелів на прикладі готелю «Чорне море – Парк Шевченко».

Методом дослідження роботи є діалектичний метод дослідження явищ та процесів у їхньому взаємозв’язку і розвитку. Для досягнення мети та розв’язання визначених завдань випускної роботи використано такі загальнонаукові методи: абстрактно-логічний (для узагальнення теоретичних положень, визначення сутності економічних понять, формування висновків); системний аналіз (для аналізу конкурентних позицій готелю «Чорне море – Парк Шевченко»); графічний (для наочного представлення статистичних даних); табличний та групування (аналіз переваг використання бізнес-туризму); експертних оцінок (для виділення основних проблем готелю та знаходження шляхів їх рішення); конструктивний та експериментальний

(оцінка результатів запропонованого заходу удосконалення функціонування готелю).

Інформаційна база дослідження. Теоретичну та методологічну основу дослідження становлять наукові праці з названої проблеми вітчизняних та зарубіжних вчених, законодавчі та нормативні акти України, методики Всесвітньої туристичної організації, інструктивні матеріали, що регламентують діяльність суб'єктів господарювання, довідково-інформаційні видання, дані бухгалтерської, статистичної та внутрішньогосподарської звітності готельних підприємств.

Не зважаючи на наявність публікацій, присвячених розвитку бізнес туризму його функціонування, досить мало уваги приділено розвитку бізнес туризму в Одеському регіоні.

Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості використання результатів дослідження для удосконалення діяльності підприємств готельного господарства та підвищення іміджу готельних підприємств.

Структура і обсяг роботи. Випускна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (40 найменування). Загальний обсяг випускної роботи становить 58 сторінок комп'ютерного тексту. Основний зміст викладено на 65 сторінках. Робота містить 21 таблицю, 13 рисунків.

Публікації. За результатами виконання випускної роботи бакалавра опубліковано тези:

Січкарук І.О. Сучасні тенденції розвитку готелів ділового призначення / І.О. Січкарук // Туристичний та готельно-ресторанний бізнес: світовий досвід та перспективи розвитку для України: Матеріали круглого столу та студентської науково-практичної конференції (м. Одеса, 12 квітня 2018 р.) / Одеський національний економічний університет. – Одеса: ОНЕУ, 2018. – 678 с. С. 215-218.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволяє зробити наступні висновки.

1) Досліджено та проаналізовано сутність поняття «бізнес туризм». Розглянуті основні теорії та різні підходи тлумачення поняття. Визначені позитивні та негативні сторони розвитку бізнес туризму, окреслена історія виникнення ділового туризму та етапи його встановлення на міжнародному ринку. З'ясовані основні бізнес туризму: стимулює зростання економіки, а різного роду міжнародні конференції самі по собі вносять великий внесок у формування іміджу країни і залучають інвестиції, стає можливим укладання багатообіцяючих угод та налагодженні нових вигідних контактів.

2) Розглянуто структуру ділового туризму, поділ його на три основних сегменти. Виділено основні країни, що є лідерами у розвитку ділового туризму. Проаналізовано їх склад та приведено опис заходів.

3) Інновація впровадження ділового туризму є в покращенні якості надання послуг, створення єдиних норм та стандартів, які можуть відповідати світовим вимогам та в результаті створити конкурентоспроможність готелям міжнародного рівня. Було розглянуто роботу різних міжнародних організацій роботи з бізнес туристами.

4) Було охарактеризовано стан готельного господарства міста Одеса та роботу бізнес готелю «Чорне море Парк Шевченко»: склад готелю (номерний фонд), відповідність поняттю «готель ділового призначення», історія формування готелю, перелічені ряд переваг проведення ділових заходів.. Проведено аналіз динаміки економічного розвитку на прикладі готелю «Чорне море – Парк Шевченко». Проаналізовано динаміку кількості приїжджих, охарактеризовано номерний фонд та основні характеристики готелю.

5) Визначено основну класифікацію інновацій ділового туризму, які можуть бути впроваджені в готельне підприємство «Чорне море – Парк Шевченко». Розглянуті основні світові тенденції в готельній індустрії.

Визначені етапи впровадження інновацій в готельне підприємство. Виділені основні способи підвищення якості надання послуг в готелі «Чорне море Парк Шевченко».

6) Був проведений аналіз конкурентоспроможності готелю «Чорне море Парк Шевченко» описовим методом з готелями ділового призначення «Gagarinn» та «ОК Одеса». Проаналізована конкурентоспроможність готелю на основі відгуків на сайті Booking.com за основними характеристиками якості надання послуг.

7) Для підвищення конкурентоспроможності та розвиток попиту на послуги готелю «Чорне море – Парк » запропоновано побудову нового багатофункціонального конференц залу. Така зала буде технічно укомплектована новітніми інноваційними технологіями, такими як SMART проектор, сферо подібний екран, покращена аудіо система та інше. Загальний розмір витрат на створення інноваційного майданчику на території готелю «Чорне море – Парк Шевченко » за розрахунками потрібно виділити 950 000 грн. Дана пропозиція є інноваційною, тому підвищить становлення на конкурентному середовищі готелів бізнес призначення в Одесі.

Варто звернути увагу на розширення готельної мережі та вихід на міжнародний ринок. Надано економічне обґрунтування перспективності розробки зазначеної інновації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- 1 Галасюк С. С. Бізнес-готелі на ринку ділового туризму Одеського регіону / С. С. Галасюк // Інфраструктура ринку. – Одеса: Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій, 2017. – Вип. 5. – С. 139-145.
- 2 Галасюк С. С. Особливості функціонування бізнес-готелів в Одеському регіоні / С. С. Галасюк, К. В. Царенко // Економіка, фінанси та управління: проблеми та сучасні шляхи розвитку: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 25-26.12.2015 р. – Львів: Львівська економічна фундація, 2015. – С. 78-81.
- 3 Галасюк С. С. Світові та національні тенденції розвитку ділового туризму / С. С. Галасюк, О. Ю. Цимбаліст // Світові тенденції та перспективи розвитку фінансової системи: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 15-16.12.2017 р. – Дніпро: НО «Перспектива», 2017. – Ч. 1. – С. 9-12.
- 4 Герасименко В. Г. Ключові індикатори розвитку підприємств готельного господарства в Одеській області / В. Г. Герасименко // Приазовський економічний вісник. – Запоріжжя, 2017. – Вип. №2 (02). – С. 42-46.4.
- 5 Герасименко В. Г. Ринки туристичних послуг: стан і тенденції розвитку: монографія / В. Г. Герасименко, С. С. Галасюк, С. Г. Нездойминов [та інші]. – Одеса: Астропринт, 2013. – 304 с.
- 6 Герасименко В. Г. Тенденции развития мирового туристического рынка / В. Г. Герасименко, С. С. Галасюк // Науковий вісник. Одеський державний економічний університет. Всеукраїнська асоціація молодих науковців. – Одеса: ОДЕУ, 2007. - Вип. 12 (46). – С. 3-14.
- 7 Герасименко В.Г. Методика визначення кількісних показників регіонального ринку туристичних послуг / В.Г. Герасименко,

- В.Я. Павлоцький // Регіональна економіка [Текст]. – 2011. – № 2. – С. 157-163.
- 8 Гончаренко Я. Е. Кластер туристско-рекреационных услуг, как модель эффективной организации отрасли для одесского региона / Я.Е. Гончаренко // Уральский научный вестник. – Уральск.: Уралнаучкнига, 2014. – № 45(124). – С. 57-65.
 - 9 Гончаренко Я. Є. Обґрунтування концепції моделювання розвитку регіонального туристсько-рекреаційного комплексу / Я. Є. Гончаренко // Придніпровський научний вестник. – Днепропетровск : Наука и образование, 2014. – Вып. 7 (154). – С. 25-36.
 - 10 Гончаренко Я. Є. Тенденції розвитку готельної індустрії Італії / Я. Є. Гончаренко, О. В. Шикіна // Обліково-аналітичне забезпечення інноваційної трансформації економіки України : матеріали XII Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Одеса, 31 травня-1 червня). – Одеса: ОНПУ, 2018.– С. 202-205.
 - 11 Горда А.С. Аналіз діяльності готельних підприємств Одеської області / А.С. Горда // Туристичний та готельно-ресторанний бізнес: світовий досвід та перспективи розвитку для України: Матеріали круглого столу та студентської науково-практичної конференції (м. Одеса, 12 квітня 2018 р.) / Одеський національний економічний університет. – Одеса: ОНЕУ, 2018. – 678 с. С. 352-355.
 - 12 Давиденко І. В. Питання визначення якості готельних послуг / І. В. Давиденко, А. В. Ушатова // Світові тенденції та перспективи розвитку фінансової системи: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. – Дніпро: НО «Перспектива», 2017. – Ч. 1. – С. 78-81.
 - 13 Давиденко І.В. Шляхи оптимізації використання потенціалу регіональної рекреаційної системи / І.В. Давиденко // Вісник

- соціально-наукових досліджень. – Вип. 12. – Одеса, 2002. – С. 19-23.
- 14 Данилина С. А. Виртуальность фиктивного капитала в современных условиях / С. А. Данилина // Социально-экономическое развитие региона: теория и практика: вестник Тульского филиала Финуниверситета. – Тула: ТулГУ, 2017. – С. 7-11.
 - 15 Даниліна С. О. Концентрація виробництва та капіталу в Україні / С. О. Даниліна // Вісник Національного технічного університету «ХПІ»: збірник наукових праць. Серія: Технічний прогрес та ефективність виробництва. – Х.: НТУ «ХПІ», 2013. – №44 (1017). – С. 15–24.
 - 16 Даниліна С. О. Фіансовий капітал в умовах глобалізації / С. О. Даниліна // Формування ринкової економіки: зб. наук. пр. – Київ: КНЕУ, 2014. – №31. – С. 246-253.
 - 17 Діловий туризм [Електронний ресурс].- Режим доступу: # justify gt ;
Гергуль А.І. Туристично-краєзнавчі дослідження: зб. наук. статей.// Вип.6.- К.: 2000. - С.124
 - 18 Єгупова І. М. Можливості розвитку хостелів в Україні / І. М. Єгупова, І. В. Давиденко, Л. В. Бортник // Актуальні проблеми розвитку економіки в контексті глобальних викликів: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 45-річчю факультету міжнародної економіки (19-20 вересня 2013 р.). – Одеса: Атлант, 2013. – С. 266-269.
 - 19 Литовка А. О. Класифікація інноваційної діяльності туристичного підприємства / А. О. Литовка, О. В. Шикіна // Глобальні та національні проблеми економіки. – Миколаїв, 2016. – Випуск №14. – С. 416-420.
 - 20 Маклашіна Л. Р. Діловий туризм - інструмент просування індустрії туризму / Л. Р. Маклашіна // Актуальні питання економічних наук: матеріали міжнар. науч. конф. (Г. Уфа, жовтень 2011 року). Уфа:

- Літо, 2011. С. 122-125.
- 21 Мельниченко С. В. Готельні мережі на ринку туристичних послуг України / С. В. Мельниченко, Т. В. Бурак // Вісник КНТЕУ. – 2014. – №3. – С. 5-15.
 - 22 Нездойминов С. Г. Малый бизнес гостеприимства в контексте развития социального предпринимательства / С. Г. Нездойминов, О. В. Шикина // Journal Association 1901 SEPIKE. – 2016. – № 15. – С. 118-121.
 - 23 Нездойминов С.Г. Малый бизнес в сфере туризма и гостеприимства как фактор социального предпринимательства / С.Г. Нездойминов, О.В. Шикина // Социальное предпринимательство в современных экономических условиях: материалы Всероссийской конф. с международным участием (26–27 октября 2016 г., Сыктывкар). – Сыктывкар: ГОУ ВО КРАГСиУ, 2016. – 170 с. С. 91-96
 - 24 Остапюк Д.М. Особливості надання послуг для бізнес-туристів у сфері гостинності / Д.М. Остапюк // Туристичний та готельно-ресторанний бізнес: світовий досвід та перспективи розвитку для України: Матеріали круглого столу та студентської науково-практичної конференції (м. Одеса, 12 квітня 2018 р.) / Одеський національний економічний університет. – Одеса: ОНЕУ, 2018. – 678 с. С. 186-189.
 - 25 Офіційний сайт: готелю «Чорне море - Парк Шевченко» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://blacksea-hotels.com/>
 - 26 Павлоцький В. Я. Статистична оцінка кількісних індикаторів регіональних ринків організованого туризму / В. Я. Павлоцький // Вісник соціально-економічних досліджень: збірник наукових праць; за ред.: М. І. Зверькова (голов. ред.) та ін. (ISSN 2313-4569). – Одеса: Одеський національний економічний університет, 2017. – № 1 (62). – С. 116-127.

- 27 Послуги туристичні. Засоби розміщення. Загальні вимоги: ДСТУ 4268:2003. Видання офіційне. Розроблено Держтурадміністрацією спільно з ДП НДІ «Система», м. Львів. [Чинний від 2004-01-07]. – К.: Держспоживстандарт України, 2004. – 14 с. – (Національний стандарт України).
- 28 Послуги туристичні. Засоби розміщення. Терміни та визначення: ДСТУ 4527:2006. Видання офіційне. Розроблено Держтурадміністрацією спільно з ДП НДІ «Система», м. Львів. [Чинний від 2006-01-10]. – К.: Держспоживстандарт України, 2006. – 28 с. – (Національний стандарт України).
- 29 Послуги туристичні. Класифікація готелів: ДСТУ 4269:2003. Видання офіційне. Розроблено Держтурадміністрацією спільно з ДП НДІ «Система», м. Львів. [Чинний від 2004-01-07]. – К.: Держспоживстандарт України, 2004. – 14 с. – (Національний стандарт України).
- 30 Пуцентейло П.Р. Економіка і організація туристично-готельного підприємства. Навч. посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2007. - 344 с.
- 31 Семенов В.Ф. Методи оцінювання конкурентоспроможності туристичного підприємства / В.Ф. Семенов // Науковий вісник ОДЕУ. – 2010. – № 14 (115). – С. 75-85.
- 32 Семенов В.Ф. Поняття і зміст організаційно-економічного забезпечення функціонування готельних підприємств малої місткості / В. Ф. Семенов, С. С. Галасюк, О. В. Шикіна // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – №10 (172). - С. 202-212.
- 33 Семенов В.Ф. Умови та сучасні тренди розвитку ділового туризму в Україні і світі / В.Ф. Семенов, Г.І. Фадєєва// Регіональна економіка та управління. Вип. 6. – Запоріжжя: Східноукраїнський інститут економіки та управління. – 2017, – № 5 (18). – С. 40-51.

- 34 Січкарук І.О. Сучасні тенденції розвитку готелів ділового призначення / І.О. Січкарук // Туристичний та готельно-ресторанний бізнес: світовий досвід та перспективи розвитку для України: Матеріали круглого столу та студентської науково-практичної конференції (м. Одеса, 12 квітня 2018 р.) / Одеський національний економічний університет. – Одеса: ОНЕУ, 2018. – 678 с. С. 215-218.
- 35 Черномазук А. Г. Інновації у сфері готельно-ресторанного бізнесу // Вісник Хмельницького національного університету. – 2014. – № 5, Т. 2. – С. 269–272.
- 36 Чудновский А.Д. Туризм и гостиничное хозяйство. Учебник / А.Д. Чудновский – М.: ЮРКНИГА, 2005. – 448 с.
- 37 Шикіна Н. А. Фінанси домогосподарств як основа розвитку людського капіталу / Н. А. Шикіна, Г. М. Коцюрубенко // Вісник. Науковий журнал Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського. – Донецьк, 2011. - Вип.3(51). - С. 288-296.
- 38 Шикіна О.В. Динаміка розвитку малих готелів м. Одеси/ О. В. Шикіна // Актуальні проблеми економіки. – 2017. – №1 (187). – С. 313-325.
- 39 Шикіна О.В. Організаційно-економічне забезпечення функціонування готельних підприємств малої місткості: дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук: спеціальність 08.00.04 / О. В. Шикіна. – Одеса, 2015. – 317 с.
- 40 Шикіна О.В., Фадєєва Г.І. Теоретичні основи діяльності концептуальних готелів та їх класифікація [Електронний ресурс] / О.В. Шикіна, Г.І. Фадєєва // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. – 2017. – №6 (11). С. 207-214. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.easterneurope-ebm.in.ua/11-2017-ukr>